

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 50. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360102448/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

gav Livets Varme, vilde forekomme dig isuende kolde ved en anden Ægtefælles Side. Hvad vilde du da søge i Skovenes Skygge? Der gives for dig Intet Sansbedrag, ingen Rus, intet Raseri mere, jeg har ranet det Alt, idet jeg gav dig det Alt eller rettere idet jeg Intet gav, thi et ulægeligt Saar brændte inderst i min Sjæl . . . Jeg er ked af mit Liv; Livslede har altid for-tæret mig; det som opfylder andre Mennesker, rører mig ikke. Havde jeg været Hyrde eller Konge, hvad skulde jeg da have gjort med min Hyrdestav eller min Krone! jeg var bleven lige træt af Hæder og Geni, Arbejde og Fritid, Lykke og Ulykke. I Europa, i Amerika har Samfundet og Naturen trættet mig. Jeg er dydig uden at have nogen Glæde heraf; hvis jeg var forbrøderisk, vilde jeg ikke føle nogen Anger derover. Jeg vilde ønske, jeg ikke var født eller at jeg var glemt for be-standig.^{*)}

Saa kraftigt blev fra først af den Mislyd anslaaet, som den «sataniske» Skole senere varierede saa rigt. Ikke alene Selv-forgudelsen indtil Randen af Højhedsvanvid er fremstillet her i en sjældent stor og sikker Stil, men end ikke den mørke Baggrund fattes, som Søsterens brødefulde Kærlighed til Broderen giver. Saa forførerisk, saa uimodstaacelig føler Chateaubriand Trang til at gøre sin René, at han end ikke raster, før han har indgydt Renés egen Søster en unaturlig Elskov til ham. Brøde-fuld Sæskendekærlighed var i hin Tid overhovedet en Sag, som sysselsatte Slægten. Som bekendt havde Goethe ikke mange Aar før i sin *Wilhelm Meister* ladet Mignon nedstamme fra en uhygge-lig Forbindelse mellem en Broder og en Søster, og som bekendt tumlede baade Shelley og Byron med dette besynderlige Æmne (*Rosalind and Helen. Revolt of Islam, Cain, Manfred*). Det blev et af den unge revolutionære Skoles poetiske Yndlingstemaer, at Afskyen for Blodskam mellem Broder og Søster kun beroede paa Fordom.

Dog René's Melankoli er saa dyb, saa medfødt, at den ikke kan være foraarsaget alene ved Amélie's ulykkelige Lidenskab. Læseren har bestandig Følelsen af, at denne Lidenskab kun har været den tilfældige Anledning til Sørgmodighedens Udbrud. René's

*) *Les Natchez*. Chateaubriand: *Oeuvres complètes* V, 350 og 463 ff. Digteren har ubevidst i sine *Erindringer* i sit eget Navn udtalt en af disse Sætninger, som derfor tidligere er bleven anført.